

Inhoud

Afkortingen	11
Samenvatting	15
1 Inleiding	25
1.1 Aanleiding	25
1.2 Doelstelling, probleemstelling en onderzoeksvragen	27
1.3 Leeswijzer	28
2 De aanpak van het onderzoek	31
2.1 Evaluatiekader deugdelijk bestuur	31
2.2 Theoretisch kader	35
2.2.1 Instituties	36
2.2.2 Integriteit en corruptie	37
2.2.3 Kleinschaligheid	39
2.3 Onderzoeksmethoden en dataverzameling	42
2.3.1 Schriftelijke bronnen	43
2.3.2 Interviews	47
2.3.3 Verantwoording van selectie en analyse van integriteitskwesaties	49
2.4 Analyses en gevolgtrekkingen	51
2.5 Restricties	51
3 De staat van bestuur en rechtshandhaving in de jaren negentig	53
3.1 De Commissie-Aarts(-Muyale)	53
3.2 De Arubaanse Werkgroep Deugdelijkheid van Bestuur: 'Calidad'	56
3.3 De Commissie-De Ruiters: 'Met alle respect' (1997)	62
3.4 Concluderend	64
4 Ontwikkelingen in de Arubaanse economie en overheidsfinanciën	67
4.1 Ontwikkelingen in een 'micro-economie'	67
4.2 De rol van de overheid en de overheidsfinanciën	71
4.3 Concluderend	77
5 De relatie tussen Staten en regering	79
5.1 Politieke partijen, verkiezingsuitslagen en kabinetten	79
5.2 De Staten van Aruba als waarborginstitutie	83
5.2.1 Institutionele waarborgen	83
5.2.2 Institutionele restricties aan de waarborgfunctie	84
5.2.3 Andere randvoorwaarden	86
5.2.4 Uitoefening van parlementaire rechten	87
5.3 Informele instituties in een kleine samenleving	93
5.3.1 Feitelijk monistisch?	93

5.3.2	Polarisatie	95
5.3.3	Het vote getters-systeem	97
5.3.4	Partij- en campagnefinanciering	97
5.4	Concluderend	100
6	De relatie tussen waarborginstitutes en regering	103
6.1	Koninkrijksinstitutes en de relatie Aruba-Nederland	104
6.2	Hoge Colleges van Staat	109
6.2.1	De Algemene Rekenkamer Aruba (ARA)	109
6.2.2	De Raad van Advies (RvA)	116
6.3	Ambtelijke diensten met een waarborgfunctie	125
6.3.1	De Directie Wetgeving en Juridische Zaken	125
6.3.2	De Centrale Accountantsdienst (CAD)	126
6.4	Internationale organisaties	129
6.4.1	Inleiding	129
6.4.2	Het rapport van de FATF	130
6.4.3	Het rapport van de Raad van Europa / CPT	131
6.5	Concluderend	133
7	Integriteitsvraagstukken in het bestuur	135
7.1	Benadering van de casuïstiek	135
7.2	Aanbestedingen	136
7.2.1	Aanbestedingen in de Comptabiliteitsverordening 1989	136
7.2.2	De Fondo-zaak	139
7.2.3	Een vaker voorkomend probleem	142
7.2.4	De landsadvocaat	146
7.2.5	De huur van overheidsgebouwen	149
7.2.6	De Dump in Parkietenbos	154
7.2.7	De zaak-Namdar en het havenproject	155
7.2.8	Het muziekfestival en de ATA	157
7.2.9	Overige aanbestedingskwesities	159
7.2.10	Conclusie inzake aanbestedingen	161
7.3	Vergunningen	164
7.3.1	Onderzoek ARA	164
7.3.2	Uitgifte van terreinen	169
7.3.3	Conclusie vergunningen	177
7.4	Personeel	178
7.4.1	Politieke aspecten van het personeelsbeleid	181
7.4.2	Arbeidscontractanten en adviseurs	186
7.4.3	Conclusie inzake personeel	188
7.5	Overige zaken	188
7.5.1	Het Bureau Rijbewijzen	188
7.5.2	Het Landslaboratorium	190
7.5.3	Fundacion Lotto pa Deportē	191
7.5.4	Conclusies overige zaken	194

7.6	Concluderend	195
8	De vreemdelingenketen	197
8.1	Migratie naar en van Aruba	198
8.2	Actoren in de vreemdelingenketen	200
8.3	De verlening van vergunningen	203
8.3.1	Regelgeving	203
8.3.2	Doorlooptijden	205
8.3.3	ICT en registratie	206
8.3.4	Afhankelijkheden tussen DIMAS en DAO	209
8.4	Toezicht en handhaving	210
8.4.1	De rol van IASA	211
8.4.2	Verwijderingen en uitzettingen	213
8.4.3	Vreemdelingendetentie	214
8.5	Bezwaar en beroep	216
8.6	Naturalisatie, paspoortuitgifte en het bevolkingsadministratiesysteem	217
8.6.1	Naturalisaties	217
8.6.2	Uitgifte van paspoorten	219
8.6.3	Het bevolkingsadministratiesysteem	220
8.7	Samenwerking en informatie-uitwisseling binnen de keten	222
8.8	Integriteitsvraagstukken in de vreemdelingenketen	224
8.8.1	Verhalen over en indicaties van integriteitsschendingen	224
8.8.2	Onderzoeken naar mogelijke integriteitsschendingen	227
8.8.3	Integriteitsrisico's	229
8.8.4	Integriteitsbevorderende maatregelen	230
8.9	Concluderend	232
9	Rechtshandhaving en bestuur	235
9.1	Misdaad in Aruba	235
9.2	Het Openbaar Ministerie en het bestuur	240
9.2.1	Bevoegdheden en taken van het OM Aruba	241
9.2.2	Formatie, bezetting en werklust	242
9.2.3	De verhouding tussen het OM en het bestuur	244
9.2.4	Concluderend	249
9.3	Opsporing, integriteit en samenwerking	250
9.3.1	De Landsrecherche	250
9.3.2	Het Korps Politie Aruba	256
9.3.3	Samenwerking in de rechtshandhaving	265
9.4	Concluderend	268
10	Analyse en conclusies	271
10.1	Financieel-economische achtergrond	271
10.2	Onderzoekskader: deugdelijkheid van het bestuur	272
10.3	Context: kleinschaligheid en polarisatie	273

10.4	Bevindingen en aandachtspunten in verklarend perspectief	275
10.4.1	Kwetsbaarheden op het gebied van aanbestedingen, vergunningverlening en personeelsbeleid (M+D)	275
10.4.2	Controle en het afleggen van verantwoording (A)	277
10.4.3	Voorwaarden voor een adequate rechtshandhaving	280
10.4.4	Het Koninkrijk	281
10.5	Ten slotte	282
	Summary	285
	Resumen (samenvatting Papiamento)	293
	Literatuur	303
Bijlage 1	Samenstelling begeleidingscommissie	311
Bijlage 2	Opdracht voor het onderzoek	313
Bijlage 3	De staatsinrichting	319
Bijlage 4	Dicta van de Raad van Advies	323
Bijlage 5	Artikel 25 en artikel 26 Comptabiliteitsverordening 1989	325
Bijlage 6	Vaagheid afwijkingsgronden artikel 26 CV 1989, volgens de CAD	327
Bijlage 7	Realisatie aanbevelingen van het rapport 'Calidad'	329
Bijlage 8	Ontvangen rapporten van de Centrale Accountantsdienst	333